

fundet sig tilfredse dermed, at Staten skulde have „det hele Anlæg.“ Der er gentagne Gange gjort opmærksom paa ved det Anlæg, som det den Gang var paatænkt at bygge, hvilke store Summer, det vilde koste, og Indenrigsministeren gif som sagt ud fra, at Staten vilde være overmaade vel tjent med den Handel, naar den efter Koncessions-tidens Udløb kunde overtage det hele Anlæg. Dersom der ikke til „det hele Anlæg“ maa regnes i det mindste de Bygninger, som staa i Forbindelse med Anlægget, og som ere nødvendige for dets Drift, forstaar jeg ikke Ordene „det hele.“ Det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds gif ud fra, at en Fortolkning heraf kan blive Genstand for Domstolenes Afgørelse. Det er en Fjeltagelse. I de gamle Koncessioner staa der udtrykkelig, at det lægges i Ministerens Haand at fortolke Koncessionerne. Det er altsaa Ministeren, der afgør, hvad der regnes til „det hele,“ og hvad ikke.

Jeg skal gøre den Bemærkning til den højtærede Minister, at jeg forstaar aldeles ikke hans Anke mod Vædringsforslaget Nr. 11, at det skulde indeholde en Uretfærdighed, en Fortolkning af ældre Love, som ikke kan anbefales. Der findes i Vædringsforslaget Nr. 11 ikke Spor af Uretfærdighed til nogen af Siderne, og der findes heller ikke nogen Fortolkning af ældre Love. Man har ved Affattelsen af Vædringsforslaget holdt sig udtrykkelig til den gamle Lov, og til den gamle Koncessions Ordlyd, og ikke gjort Forsøg paa at lægge nogen som helst Fortolkning ind deri, ikke en Gang gjort noget Forsøg paa at fortolke Udtrykket „det hele Anlæg“ paa en Maade, som jeg i hvert Tilfælde mener, det burde fortolkes. Vædringsforslaget Nr. 11 gaar ud paa ganske simpelt at hævde den aldeles utvivlsomme Retstilstand, som er til Stede efter de Love og Koncessioner, som gælde for dette Forhold her, og jeg kan derfor ikke sionne, at man ved at gennemføre det, gør sig skyldig i nogen Uretfærdighed.

Knuelsen: Det første ærede Medlem for 6te Kreds (S. Bederen) gjorde nu for nylig gældende, at der mellem Vædringsforslagene under Nr. 12 og 13 ikke var nogen Forskel med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor vidt Staten skulde have Erstatning for sin Ret eller ikke. Jeg vil tillade mig at bemærke, at det er en væsentlig Forskel paa disse 2 Vædringsforslag. Nr. 12 giver nemlig Ministeren Bemyndigelse til at frasalde Statens tidligere Ret, den omtaler jo altsaa slet ikke, at der skal ydes Staten nogen Erstatning for, at den frasalder sin

tidligere Ret, medens det Vædringsforslag, jeg har tilladt mig at stille, taler om en Overenskomst mellem Staten og Kommunen, som altsaa forudsætter, at der fra Kommunens Side skal ydes et Bederlag til Staten for, at den giver Afkald paa den Ret, den har ifølge den bestaaende Lov. Det er altsaa en meget væsentlig Forskel. Mit Vædringsforslag har som Basis en Erstatning til Staten efter Overenskomst med Kommunen, medens Vædringsforslaget under Nr. 12 simpelthen giver Ministeren Ret til at frasalde Statens hidtilværende Rettigheder, uden at der i mindste Maade tales om Erstatning til Staten. Det kan maasse tænkes, at Staten i denne Overenskomst med Kommunen maasse vilde sige, at Staten ikke fordrer noget, det kan naturligvis tænkes, at en Minister vil ræsonnere saaledes og sige, at Staten sætter ikke Pris paa denne Ret, til Trods for, at det, som det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Det. Hansen) har paa-peget, drejer sig om meget betydelige Summer, men jeg for mit Vedkommende tror det dog ikke; jeg antager rigtignok, at naar Kommunen og Staten sætte sig i Forbindelse med hinanden paa dette Omraade, vil Staten kun aftaa sin Ret til Kommunen mod et vist Bederlag. Men selv om det ikke sker, selv om Staten intet Bederlag forlanger, maa man ikke glemme, at der er den store Forskel, at giver Staten Afkald paa noget, bliver det til Fordel for en Kommune, medens den ifølge Vædringsforslag Nr. 12 kan give Afkald paa det til Fordel for private Selstaber. Det er ogsaa en meget væsentlig Forskel. Altsaa, det vil jeg gerne fremhæve, at selv om man gaar ud fra, at Resultatet for Statens Vedkommende, hvad jeg ikke ved, maasse vil blive det samme, staa paa den ene Side Stat og Kommune over for hinanden, og paa den anden Side Staten og private, og det bliver dog højt forskelligt.

Med det samme, jeg har Ordet, vil jeg gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Minister. Den højtærede Minister gjorde gældende, at det ikke kunde gaa an at lægge den Betydning ind i de tidligere Lovbestemmelser, som mit Forslag tilsigter, navnlig med Hensyn til Driftens Fortsættelse efter de bestaaende Koncessioners Udløb. Jeg tror imidlertid, at Sagen faktisk foreligger saaledes, at der gives ingen Lovbestemmelser om, hvoreledes Forholdet skal ordnes, naar de nuværende Koncessioner udløbe; saa staa Sporvejselskaberne fuldstændig paa bar Bund, de eje ingen Ting uden det løbende Driftsmateriel, alt andet tilhører dem slet